

ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนก ประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

พวงรัตน์ เจริญรัตน์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราชตามสถานภาพ เพศ และอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2558 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตาราง Krejciec และ Morgan. ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม อายุ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราชแผนกประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความต้องการการนิเทศการสอนโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนของ ครู เรียงลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราชแผนกประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการการนิเทศการสอนโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน เมื่อ

พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการการนิเทศการสอนโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

คำสำคัญ

ความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช, การนิเทศการสอน

ความนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นบทบัญญัติที่ให้ทิศทางในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยได้กำหนดลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ กระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดให้กับผู้เรียน ผู้เรียนที่พึงประสงค์ คือ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อ มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือรอบด้านหรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง และมาตรา 6 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาว่า การศึกษาเป็นจัดการเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรม และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก่อัตภาพสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) 2545)

กระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ คือ กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และพัฒนาจนเต็มตามศักยภาพของตนเองกระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ที่ต้องจัดให้กับผู้เรียน กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ได้แก่ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกทักษะ กระบวนการคิดและการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม

ค่านิยมที่ดีงามและลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคน ซึ่งระบบการศึกษาที่ดีต้องสร้างให้คนประสบความสำเร็จ คำว่า ความสำเร็จในที่นี้หมายรวมถึงความสำเร็จในการเรียน (Study Success) และ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เป็นการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป กระบวนการทางการศึกษาจึงมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาการจัดการศึกษาของไทยเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเตรียมคนให้รู้ทันและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

จากนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เข้าสู่มาตรฐานสากลนักเรียนได้รับการพัฒนาทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นบุคลากรในโรงเรียนที่มีความสำคัญที่จะต้อง ปฏิบัติภารกิจนี้ก็คือ ครู ซึ่งในโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่งจะประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ดังนั้นทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต้องทราบถึงภารกิจหลักและตระหนักถึงความสำคัญในภารกิจของตนที่จะต้องปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งครู ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างจะต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ที่จะบ่งบอกความรู้ ความสามารถในด้านนี้ คือการจัดการนิเทศการเรียนการสอนของครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนต้องรู้และเข้าใจกระบวนการ เทคนิควิธี กิจกรรมการนิเทศ รวมทั้งผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน สภาพการเปลี่ยนแปลงของตัวครูผู้สอน สภาพการเปลี่ยนของตัวนักเรียน ซึ่งพบว่า การพิจารณาครูแต่ละคนมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะต้องมีการเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน เพื่อความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง จึงอาจกล่าวได้ว่า “ครูที่ประสบผลสำเร็จ ก็คือครูที่มีความคิดเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ” การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและในการประกันคุณภาพใน มาตรฐานที่ 18 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการนิเทศการสอนและนำไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน . 2553)

การนิเทศการสอน เป็นงานที่มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยพัฒนาครูให้เกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ เป็นงานที่ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งคุณภาพการเรียนการสอนและผลที่เกิดกับผู้เรียน โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เกิดจากความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกฝ่ายที่จะแสดงบทบาท หน้าที่ของผู้นิเทศ การเลือกใช้รูปแบบทางการนิเทศ ตลอดจนเทคนิคและทักษะในการ

นิเทศการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน จึงได้มีการเสนอให้มีการปฏิรูปการเรียนรู้อันใหม่มาใช้เป็นการศึกษาตามความเป็นจริง 3 ประการ คือศึกษาให้รู้จักตนเองเพื่อให้เข้าใจพื้นฐานของมนุษย์ ศึกษาสภาพแวดล้อมซึ่งเชื่อมโยงกับมนุษย์ และศึกษาระบบการศึกษาในการสร้างคนให้มีทั้งความดี ความเก่ง และมีความสุข หรืออาจกล่าวได้ว่า มนุษย์ต้องมีทั้งความสามารถทางสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ คุณธรรมอยู่ในตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ว่ามีความต้องการในระดับใด ผลการวิจัยสามารถเป็นข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียนของผู้บริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถนำข้อคิดของครูมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อการศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครู โรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนเทศบาลวัดศาลามิชัย 2) โรงเรียนเทศบาลวัดท้าวโคตร 3) โรงเรียนเทศบาลวัดเสมาเมือง 4) โรงเรียนเทศบาลวัดมเหยงค์ 5) โรงเรียนเทศบาลวัดเสาชงทอง 6) โรงเรียนเทศบาลวัดศรีทิว 7) โรงเรียนเทศบาลวัดท่าโพธิ์ 8) โรงเรียนเทศบาลวัดใหญ่ จำนวนทั้งหมด 245 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครู โรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 148 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Sumpling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพ เพศ และอายุ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการการนิเทศ ของครู โรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถม จังหวัดนครศรีธรรมราช ใน 5 ด้าน คือ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านสื่อการเรียนการสอน 4. ด้านการวัดผลประเมินผล 5. ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

 * นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 148 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ตาราง Krejciec และMorgan. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช แผนกประถม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม อายุ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anglysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ้(Scheffe” Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 148 คนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.80 โดยมี อายุ 25 – 35 ปี มากที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 รองลงมาได้แก่ อายุ 36 – 46 ปีมีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10 และอายุ 46 ปีขึ้นไป มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 ตามลำดับ

2. ความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนครนครศรีธรรมราชแผนกประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความต้องการการนิเทศการสอน โดยภาพรวมโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนของ ครู เรียงลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบ ความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการการนิเทศการสอนโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช แผนกประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการการนิเทศการสอนโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช แผนก ประถม จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช แผนก ประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความต้องการ การนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการการนิเทศการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และอันดับสุดท้ายคือด้านการวัดผลประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการปฏิรูปโครงสร้างหลักสูตรใหม่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2551 ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ครูจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ต้องศึกษาวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และนำมากำหนดหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ การคิด เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด โดย ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกฝ่าย นอกจากนั้นผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์และประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนรวมทั้งครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียน การสอนได้ตรงตามหลักสูตร โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ นักเรียนมีทักษะรู้จักคิดวิเคราะห์ และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้สอดคล้องในชีวิตประจำวัน สิ่งสำคัญที่ จะสามารถทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้อย่างดี คือ การใช้สื่อการสอนของครูที่ เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน โดยเฉพาะสื่อทางเทคโนโลยี ดังนั้น โรงเรียนจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนา บุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องโดยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนา ศักยภาพความรู้ ความสามารถ และนำความรู้เหล่านั้นกลับมาถ่ายทอดให้แก่แก่นักเรียน ได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ สุภกร สืบเสาะ (2553) ทำการวิจัยเรื่องความต้องการความ

ช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดระยอง จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอความต้องการความช่วยเหลือ ด้านวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมและรายข้อ มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่เปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาใช้หลักสูตร พ.ศ.2551 โครงสร้างหลักสูตรเปลี่ยนไปทำให้ครูขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในเรื่องการวางแผนการนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรสถานศึกษา โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของจวงจันทร์ โชคชัยชานาญกิจ (2552) ได้วิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 12 พบว่า ครูในภาพรวมมีความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการสอน ด้านการจัดบริการทางการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภกร สืบเสาะ (2553) ทำการวิจัยเรื่องความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดระยอง จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอความต้องการความช่วยเหลือ ด้านวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูต้องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำปรึกษาในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวชัย วิหคเหิร (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการการนิเทศทางวิชาการของครูในโรงเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะ กระบวนการและการสอน โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และครูทุกคนต้องยอมรับว่างานการเรียนการสอนต้องทำร่วมกันเป็นหมู่คณะ โดยทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันและควรให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษาให้มากขึ้น

ด้านที่ 3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูเล็งเห็นถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสื่อการเรียนการสอนเป็นวิธีการ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้เป็นสื่อการศึกษาและช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนได้เป็นอย่างดีโดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของศุภกร สืบเสาะ (2553) ทำการวิจัยเรื่องความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดระยอง จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอความต้องการความช่วยเหลือ ด้านวิชาการอยู่ใน

ระดับมากทุกด้านและสอดคล้องกับผลการวิจัยของจวงจันท์ โชคชัยชำนาญกิน (2552) ได้วิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 12 พบว่า ครูในภาพรวมมีความต้องการการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการสอน ด้านการจัดบริการทางการศึกษา

ด้านที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมและรายข้อ มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผลของการจัดกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรและใช้วิธีการบวนการวัดและประเมินผลที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้หรือรู้ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนอย่างจริงจัง โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของธวัชชัย วิหคเหิร (2552) ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการการนิเทศทางวิชาการของครูในโรงเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมครูต้องการการนิเทศการเรียนการสอนระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านการวัดประเมินผล พบว่า ครูต้องการนิเทศเรื่อง การจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาและการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสอดคล้องกับผลงานวิจัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภกร สืบเสาะ (2553) ทำการวิจัยเรื่องความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดระยอง จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอความต้องการความช่วยเหลือ ด้านวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านที่ 5 ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนประสบปัญหาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ครูต้องการให้โรงเรียนจัดบริการให้ความรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งครูต้องการให้มีการจัดมอบรางวัลแก่ครูที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิรา วงษ์เที่ยง (2549) ศึกษาการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า งานนิเทศภายในโรงเรียนควรมีลักษณะให้บริการต่างๆ โดยเฉพาะด้านวิชาการให้แก่ครูและสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ ญาณะนันท์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินการนิเทศงานวิชาการในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ควรดำเนินงานนิเทศงานทั้งในระดับโรงเรียน ซึ่งมีปัญหาการดำเนินการนิเทศงานวิชาการระดับโรงเรียน ได้แก่ เอกสารแจ้ง นโยบายมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศและขาดบุคลากรที่มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ส่วนการดำเนินการนิเทศงานวิชาการระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูทุกคนร่วมกันสำรวจความต้องการ จำเป็นเพื่อวางแผนการนิเทศและเตรียมการ แต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบโครงการ รายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นลายลักษณ์

อักษรแก่ผู้บริหาร โรงเรียนแก่ผู้บริหาร โรงเรียนให้ได้ทราบปัญหาการดำเนินการนิเทศงานวิชาการระดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ว่าเป็นลำดับขั้นตอน

2. จากผลการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช แผนกประถม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม เพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายมี สิทธิเสรีภาพและ โอกาสในการแสดงความต้องการการนิเทศการสอนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุกกร สืบเสาะ (2553) ทำการวิจัยเรื่องความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียน ประถมศึกษา จังหวัดระยอง จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอ ความต้องการความช่วยเหลือ ด้านวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ ญาณะนันท์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินการนิเทศงานวิชาการในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ควรดำเนินงานนิเทศงานทั้ง ในระดับโรงเรียน มีปัญหาการดำเนินการนิเทศงานวิชาการระดับโรงเรียนได้แก่ เอกสารแจ้งนโยบายมีไม่ เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศและขาดบุคลากรที่มีความรู้ และ ทักษะในการปฏิบัติงาน ส่วนการดำเนินการนิเทศงานวิชาการระดับหมวดวิชาครูทุกคนในหมวดวิชา ร่วมกัน สํารวจความต้องการจำเป็นเพื่อวางแผนการนิเทศและเตรียมการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบโครงการ รายงาน ผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้บริหาร โรงเรียนให้ได้ทราบปัญหาการดำเนินการนิเทศงาน วิชาการระดับหมวดวิชาโดยสรุปแล้วเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. จากผลการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช แผนกประถม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากครูไม่ว่าอายุ เท่ากันหรืออายุต่างกันมีสิทธิเสรีภาพและ โอกาสในการแสดงความต้องการการนิเทศการสอนอย่างเท่าเทียม กัน สอดคล้องกับ ชวิชัย วิหคเหิร (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการและการได้รับการตอบสนอง ความต้องการการนิเทศทางวิชาการของครู ในโรงเรียน โครงการปฏิรูปการศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ความต้องการการนิเทศทางวิชาการของครูผู้สอน ในโครงการปฏิรูป การศึกษา ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ในระดับปานกลางและได้รับการตอบสนอง ความต้องการนิเทศทางวิชาการของครูผู้สอนใน โรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางซึ่งปรากฏผลดังนี้ ด้าน กิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าครูผู้สอน มีความต้องการการนิเทศทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะกระบวนการ และการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง ด้านสื่อการสอน ต้องการการนิเทศอันดับหนึ่ง คือการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ที่ใช้ในห้องวิทยาศาสตร์ การเลือกนวัตกรรมการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ต้องการนิเทศ เรื่อง การจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา และการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ จวงจันท์ โชคชัยชำนาญกิจ (2552) ได้วิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดในเขตการศึกษา 12 พบว่าครูในภาพรวมมีความต้องการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการสอน ด้านการจัดบริการทางการศึกษาโดยสรุปแล้วเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารและครูควรร่วมกันกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันและร่วมกันวิเคราะห์ วิพากษ์ และประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการสอนให้บรรลุเป้าหมายและหลักสูตรสถานศึกษากำหนด ตลอดจนควรสนับสนุนและส่งเสริมในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและรูปแบบเดียวกัน

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศที่ดีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาในระหว่างที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนเพื่อร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้มั่นคงสืบไปและผู้บริหารควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้ตรงตามหลักสูตร โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนและให้ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำ ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูควรพัฒนาศักยภาพของตนเองในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนและกำหนดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อเสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน

1.4 ด้านการวัดประเมินผล ครูควรแจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน ผู้เรียนควรได้รับการประเมินผลอย่างยุติธรรมและควรใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและประเมินผลตามสภาพจริง โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนและที่สำคัญครูควรนำผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไปปรับปรุง เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

1.5 ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารควรประชุม สัมมนาทางวิชาการ และให้คำแนะนำช่วยเหลือในการวางแผนการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบและควรเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลมาให้ความรู้ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการสอนและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพทางด้านการสอน ตลอดจนผู้บริหารควรจัดบำรุงขวัญ กำลังใจ และจัดสวัสดิการให้ครูผู้สอนและบุคลากรในโรงเรียน โดยจัดมอบรางวัลแก่ครูที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเสริมประสบการณ์แก่ครูผู้สอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 ควรมีการศึกษาความต้องการของครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้านการอบรม / สัมมนา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2553). *การกำกับติดตามการนิเทศและประเมินการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จวงจันทร์ โชคชัยชานาญกิจ. (2552). *ความต้องการการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 12*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธวัชชัย วิทลเหิร. (2552). *ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการการนิเทศทางวิชาการของครู ในโรงเรียน โครงการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
- นพวรรณ ญาณะนันท์. (2550). *การศึกษาดำเนินการนิเทศงานวิชาการในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ภาคนิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ-บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- วชิรา วงษ์เที่ยง. (2549). *การศึกษากิจการนิเทศภายในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศุภกร สืบเสาะ. (2553). *ความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.